

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL :

Pe un an : 24 lei
Pe 6 luni : 12 lei
Pe 3 luni : 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu,
str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se
înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de
mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Insertiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI
Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Apărarea patriei

Domnul Iisus Hristos n-a dat poruncă anumită în privința războiului, căci învățătura Lui, ca un fir roșu, este străbătută de duhul cel bun al Păcii și de duhul prețios și sfânt al dragostei creștinești. El socotește războiul ca un lucru nedorit de nimeni, căci are mare dreptate să nu-l dozească nici un om, pentru că războiul este un bici de foc, care aduce numai pustiire în lume, jale mare, multă durere și mari nenorociri. Mii și mii de bunuri, de mare valoare artistică și intelectuală, produse de munca și mintea omenească, sînt prefăcute în scrum, în cenușă, de urgia diavolească a războiului.

Biserica socotește pîrjolul războiului ca tot ce poate fi mai îngrozitor, mai rău și mai distrugător. Il îngăduie, ca fiind de neînlăturat pentru apărarea oamenilor și patriei, cînd este atacată de inamici; ea binecuvintează oastea, care-și apără victorios patria ei dragă și scumpă. Se roagă, ca soldații să aibă biruință deplină, la apărarea patriei și poporului. Se roagă pentru biruință asupra vrăjmașilor patriei și pentru odihnă lină și ușoară celor căzuți pe frontul de luptă, pentru eroii neamului; căci pămîntul patriei e ceva sfînt și scump tuturor, și ne vom vărsa sîngele pentru el.

Doctrina creștină oprește uciderile, dar în războiul de apărare a patriei, „a ucide pe vrăjmași este îngăduit, și e vrednic de multă laudă cel ce luptă pînă la sfîrșit”, a spus Sfîntul Atanasie cel Mare cu mare dreptate. Iar „uciderile din războaie nu sînt ucideri”, a spus Sf. Vasile cel Mare în canonul său. Biserica iartă pe apărătorii patriei și pe cei ce și-au jertfit viața pentru glie și pentru cămin. Iartă pe eroii, care și-au vărsat sîngele, pentru liniștea familiilor, pentru apărarea pămîntului patriei românești. Biserica creștină ia parte activă la lupta pentru pace, bunul suprem, de mare preț. Acest lucru e voința lui Dumnezeu cel Sfînt, căci El însuși e „Dumnezeul Păcii”, „Domnul Păcii și-al dragostei; să ascultăm de legea evangheli-

Despre Crucea Roșie romînă

Crucea Roșie romînă are un rol însemnat în ocrotirea sănătății oamenilor muncii și în propagarea culturii sanitare. Ea numără astăzi peste 1.500.000 membri și are în întreprinderi, sate, instituții și cartiere aproape 15.000 secții, peste 19.000 posturi sanitare și 2.200 grupe sanitare. Deasemenea a recrutat peste 70.000 donatori de sînge. Activitatea ei este foarte variată. Absolvenții cursurilor sanitare ale Crucii Roșii — peste 600.000 absolvenți în ultimii ani — știu să acorde primul ajutor în caz de nevoie: să oprească scurgerea de sînge, să transporte pe accidentați, să dea primele îngrijiri celor cu arsuri, cu degerături sau otrăviți, etc. Ei știu deasemenea cum să îngrijească bolnavii la domiciliu și acordă un larg ajutor organelor sanitare în descoperirea, prevenirea și vindecarea boalelor. În întreprinderi ei supraveghează curățenia, aplicarea protecției muncii și răspîndesc cunoștințe sanitare. La sate deservesc posturile de prim ajutor de pe lîngă ariile de treer, aduc la cunoștința medicului orice caz de boală, îndrumază pe săteni să se vaccineze și să aplice mijloacele antiepidemice, vizitează acasă pe noii-născuți, sfătuind pe mame să meargă cu copiii regulat la consultații, au grijă de respectarea curățeniei și altor reguli igienice, etc.

O preocupare de seamă în activitatea Crucii Roșii romîne este organizarea donatorilor de sînge. Zeci de mii de cetățeni donează sînge pentru salvarea multor vieți din mîinile morții. Peste 65.000 litri de

că a lui Hristos”. „Iubiți-vă unii pe alții, poruncă nouă dau vouă” zice Hristos și: „Ce voiți să vă faceți vouă, oamenii, faceți-le și voi asemenea!”

Deci fiule, fii un făcător de pace, un luptător aprig al păcii și iubește patria, muncind pentru înflorirea ei.

Pr. V. ANASTASIU-BASSARABIN

sînge anual sînt donați pentru transfuzii, adică pentru a fi vărsat în vinele celor grav-bolnavi.

Pe lîngă această largă activitate, amintim cursurile de pregătire a surorilor de Cruce Roșie și a infirmierelor. În fiecare an la aceste cursuri urmează cca 2.000 femei, care apoi lucrează în spitale, policlinici și dispensare.

Crucea Roșie romînă face parte din Liga Societăților de Cruce Roșie, în care se află alte 75 societăți și organizații de Cruce Roșie. În toate congresele internaționale ale Crucii Roșii din ultimii ani, reprezentanții Crucii Roșii romîne au propus și au votat hotărîri pentru pace, pentru înlăturarea pericolului unui nou război, pentru încetarea experiențelor cu arme atomice, etc. S-au făcut expoziții și vizite în diferite țări și membri ai societăților de Cruce Roșie din diferite țări ne-au vizitat țara. Numai în decursul ultimilor ani Crucea Roșie romînă a trimis ajutoare materiale însemnate celor ce au suferit din pricina inundațiilor, cutremurelor și altor calamități în Grecia, Iran, Albania, Pakistan, Turcia, Ungaria, Afganistan, Ceylon, Jugoslavia, Birmania, Bulgaria. În felul acesta Crucea Roșie romînă a arătat pretutindeni voința de pace a poporului român și de colaborare cu toate țările, indiferent de regimul lor politic.

Activitatea Crucii Roșii e pusă cu adevărat în slujba poporului și a păcii. De aceea ea trebuie sprijinită de toți cetățenii. În planul de viitor se prevede ca în următorii 5 ani Crucea Roșie Romînă să ajungă la un număr de 2.500.000 membri, la instruirea a 1.500.000 cursanți, la 3000 grupe sanitare, la 40.000 posturi sanitare și la pregătirea a 6.000 de surori. În felul acesta ea își va îndeplini cu mai mult spor lucrarea de ocrotire a sănătății oamenilor muncii și de întărire a păcii.

T.

Inălțarea Sfintei Cruci

Crucea este semnul prin care ne arătăm creștini, ne aducem aminte de jertfa Mântuitorului și prin care cerem ajutorul Lui. Cu acest semn ne culcăm, rugînd pe Dumnezeu să petrecem în pace somnul și cu ea ne sculăm, mulțumind lui Dumnezeu pentru că ne-a ajutat să ne sculăm sănătoși și în stare de a începe o nouă zi de muncă. Cu acest semn ne așezăm la masă, rugînd pe Dumnezeu să binecuvinteze hrana noastră cea spre ființă, și tot cu el ne sculăm de la masă, mulțumind lui Dumnezeu că nu ne-a lipsit nici astăzi de pâinea cea de toate zilele. Pentru creștinii de totdeauna, Sfînta Cruce a fost semnul biruinței Mântuitorului Iisus Hristos și al urmașilor Lui în lume. Zice și cîntarea bisericească: „Inălțîndu-te tu Stăpîne pe cruce, împreună ai înălțat toată firea lui Adam cea căzută”, iar Sf. ap. Pavel: „Cuvîntul Crucii, pentru noi cei ce ne mîntuim, e puterea lui Dumnezeu” (I. Cor. 1, 18).

Praznicul de astăzi însă este legat mai ales de două fapte petrecute în trecutul îndepărtat al Bisericii noastre și asupra lor ne oprim puțin aici.

În anul 312 împăratul Constantin cel Mare se afla în luptă cu Maxențiu pentru stăpînirea împărăției romane, care începuse să se fărîmițeze. Trecuseră 300 de ani de persecuții grele și singeroase pentru creștini, iar acum un soare mai dulce și mai luminos începuse să răsară și peste mult încercata Biserică creștină. Constantin cel Mare, ca și tatăl său Constanțiu Cloru, arăta bunăvoință față de creștini și le lua apărarea față de dușmanii lor. În oștirea lui Constantin cel Mare se aflau mulți creștini. Oastea lui însă era foarte mică față de oastea mare a lui Maxențiu, care era sigur de biruință. Într-o zi, pe cînd împăratul Constantin era tare îngrijorat de soarta luptei pe care o avea de dat, i se arată pe cer o cruce mare, avînd în jur niște litere, care tălmăcite în limba noastră însemnau: „Prin acest semn vei învinge”. În noaptea care a urmat după această zi i se arată lui Constantin chiar Mîntuitorul și i-a spus să folosească semnul Crucii pe steagurile din fruntea oștirii sale, asigurîndu-l că prin puterea acestui semn va birui. Ascultînd sfatul Domnului, Constantin cel Mare a făcut întocmai, învingînd oștirile lui Maxențiu. De acum înainte, împăratul Constantin cel Mare și-a îndreptat privirile spre creștini și a simțit o mare evlavie către semnul patimilor și morții Domnului. Această întimplare a fost scrisă de istoricul bisericesc Eusebiu de Cesareea, care a trăit chiar în zilele împăratului Constantin cel Mare.

Mama împăratului Constantin, Elena, era creștină cu multă atragere către învățătura sfințelor Evanghelii și cu adîncă înțelegere pentru jertfa cea mare de pe cruce a Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. De aceea avea o dorință fierbinte, mai ales în urma celor întimplare fiului său, de a merge la locurile acelea sfinte, unde a trăit și pătimit Mîntuitorul, ca să descopere mormîntul și să afle crucea pe care El a fost răstignit.

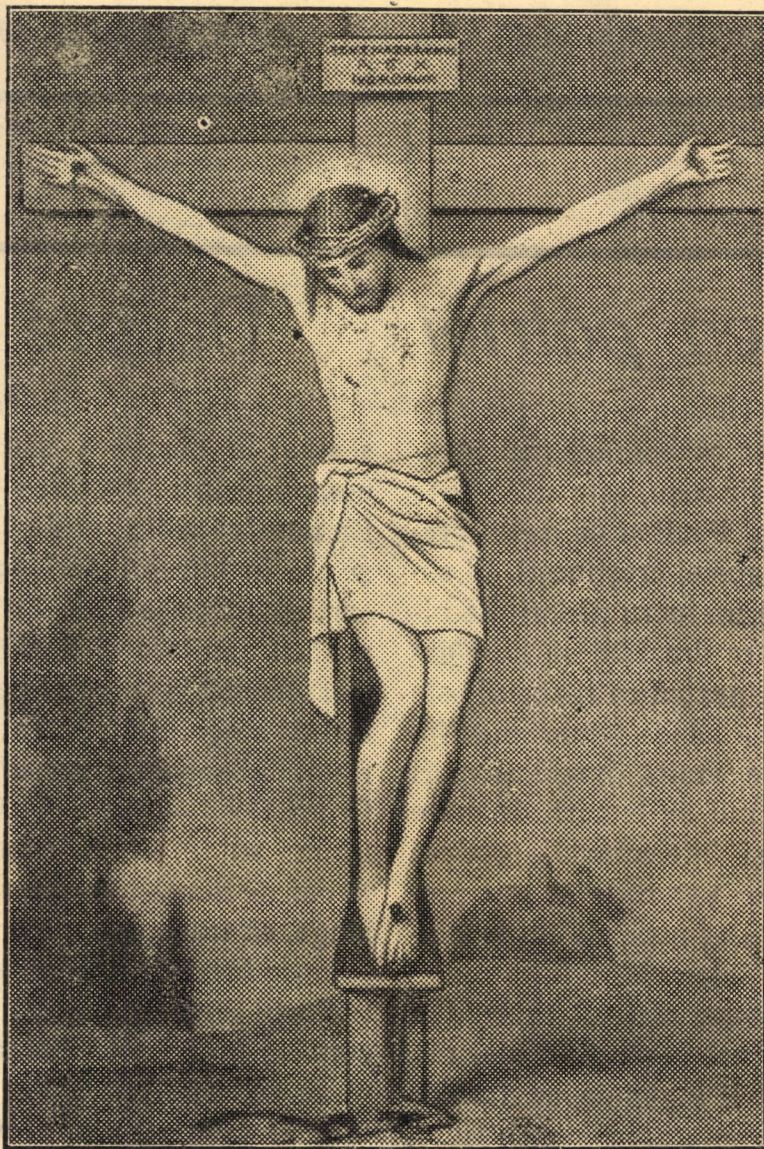
Se slătuiește așadar cu fiul său Constantin și în anul 320 pleacă la Ierusalim pentru a-și împlini această dorință. După multe săpături și osîteneli s-a găsit mormîntul Domnului și nu departe de mormînt și crucea pe care El a fost răstignit. Bucuria acestei descoperiri a fost mare. Cu evlavie multă, Sfînta Elena a împodobit crucea cu argint și cea mai mare parte din ea a dat-o spre păstrare Sfîntului Macarie, episcopul Ierusalimului, iar o parte mai mică a trimis-o fiului său Constantin, la Constantinopol. Pe locul unde

s-a găsit mormîntul Domnului, Sfîntul Constantin și mama sa Elena au ridicat biserica Invierii, care a fost isprăvită în anul 335, sfințirea ei făcîndu-se în 13 septembrie din acelaș an, de față fiind un număr mare de episcopi și credincioși. Cu acest prilej, a doua zi (14 septembrie) după sfințirea bisericii, sfîntul Macarie a ridicat pe amvon cinstitul lemn al crucii în vîzul tuturor. Credincioșii care erau în număr mare de față, văzînd crucea, s-au închinat cu multă evlavie, prea-

Ierusalim, să fie răpită de perși. După 14 ani de la răpirea ei, Eraclie, împăratul de atunci de la Constantinopol, a biruit pe perși silindu-i să dea înapoi Sf. Cruce. La anul 629, tot în ziua de 14 septembrie, cinstitul lemn al crucii Domnului a fost așezat din nou în aceeaș biserică din Ierusalim. Aceasta este a doua întimplare legată de praznicul de astăzi.

*

Ziua de 14 septembrie este o sărbătoare de post și căință pentru că lemnul Crucii ne aduce mereu aminte de suferințele îndurate de Domnul nostru Iisus Hristos numai și numai pentru bi-

mărînd pe Domnul Iisus care a murit pe ea: Crucii Tale ne închinăm Hristoase și sfîntă Invieria Ta o cinstim și o mărîm.

Cu prilejul acestei întimplări a fost așezată sărbătoarea de astăzi, primind numele de „Inălțarea Sfintei Cruci”. Și tot această întimplare a pricinuit toate acele rugăciuni, cîntări și închinăciuni, care se fac pînă astăzi în bisericile noastre, în ziua acestui praznic, în fața Sfintei Cruci.

După aproape 300 ani, la 614, s-a întimplat ca această cruce, așezată în biserica Invierii din

nele nostru. Deci noi, cei ce sîntem ai lui Hristos, cum zice Sf. Apostol Pavel (Gal. 5, 24), să ne răstignim și noi păcatele și poftile nesănătoase și să ducem o viață plăcută lui Dumnezeu, pentru că cu orice păcat de-al nostru noi răstignim din nou pe Mîntuitorul. Cu un gînd și cu o inimă să cîntăm cu toții: „Astăzi crucea lui Hristos se înalță, lemnul cel de viață purtător, pe care cu trupul s-a pironit, pe toți spre mîntuire chemînd”.

Diacon GH. PAPUC

„Kirie eleison“

Amintiri dintr-o misiune

Se împlinesc acum zece ani. În rîndurile celor ce urmau să meargă în misiune de sărbătorile Crăciunului eram sortit și eu. Biczul Ardelean era parohia, în care aveam să lucrez pentru întărirea reîntregirii religioase. Am ajuns pe inserate, cu fulgi de zăpadă, în parohie.

Biczul e una din cele mai frumoase regiuni ale țării. Străjuit de o parte de minunatele „Chei” ale Biczului, cu stînci înalte ca niște catedrale ale naturii, de altă parte de cristalina apă a Bistriței, care mîină în undele ei repezi nu numai plute ca pînă acum ci și o hidrocentrală măreață, și ocrotit spre nord-est de către Ceahlău, el pare mai de grabă o cetate, în care totul se îmbracă în frumusețe.

Oamenii de aici sînt buni și cucernici, harnici și cu sufletul senin ca cerul. Despre evlavia lor grăiesc atîtea bisericuțe, zidite în centrul parohiilor, cu căsuțe de birne și cerdac, precum și biserica de piatră din centrul Biczului Ardelean, mare cît o catedrală pe care o ridicaseră de curînd.

Bicăjenii au primit cu bucurie vestea revenirii la credința strămoșească. Legăturile lor religioase și gospodărești erau de altfel mai mult cu Moldova decît cu cîmpia Mureșului.

Ei sînt fii duhovnicești ai smeriților călugări de la mănăstirile moldovene. Și azi se văd potecile, bătătorite de ei, spre mănăstirea Durău, sau

(Continuare în pag. 3-a)

„Kirie eleison“

(Urmare din pag. 2-a)

la Schitul Tarcăului, iar când aveau ceva mai greu pe suflet se duceau pînă departe la Măn. Neamțu ori Secul.

La sărbători biserica cea mare era ticsită de credincioși. Ascultau cu evlavie sfînta slujbă, apoi cuvîntul de învățătură și dragoste frățească. Am colindat împreună, aceleași colinzi ca la Brașov și ca în toată Țara Romînească. Locuiam în casa mult încercatei notărășițe Barna, ale cărei copile, eleve la Școala Normală de la Piatra Neamț, cîntau seară de seară în sărbători colinde și cîntece romînești din Bicaz...

Toate acestea îmi întăreau și mai mult convingerea că noi credincioșii romîni am avut un singur altar, pentru tot cuprinsul vieții noastre, la care se cînta pe alocurea în melodii diferite aceeași credință, aceleași năzuințe și același dor de mai bine. Dar mai ales un obicei, ce l-am găsit acolo, mi-a dovedit că, cei 250 de ani de despărțire religioasă, nu au putut rupe firele unității de credință din sufletul poporului nostru. Iată acest obicei:

Sosise vremea să umblăm cu crucea de Bobotează. De dimineață vine cîntărețul cu toate cele de lipsă. Hotărîsem să mergem pe una din coastele satului, unde locuiau 50—60 familii de credincioși. Dar, în capul dealului ne ieșiră în întîmpinare o ceată de copii, cu trăistuțele de gît și cu niște bețișoare în mînă. Se uitau pe rînd, cînd la mine, cînd la cîntăreț. Să zică, să nu zică. Am simțit că doresc să-mi spună ceva. „Cei cu voi, copii, unde mergeți?”, le-am zis.

Unul din ei mai răsărit, prinse curaj și începu: „Părinte, ne lăsați să mergem cu Kirieleisa”? Nu știam despre ce este vorba. Mă uit spre cîntăreț. „La noi, părinte, era obiceiul pînă acum cîțiva ani să meargă copiii la Bobotează cu Kirieleisa. Noi așa ne-am pomenit cu acest obicei din bătrîni. E un fel de vestire pe care o fac copiii și spun bătrîni că-i de multe sute de ani”.

După ce am ascultat toate acestea le-am spus copiilor: „Să mergeți copii”. Nici nu mi-am dat bine cuvîntul și deodată a ieșit ca din unsprezece trîmbițe: „Kirieleisa” — „Kirieleisa”... Nici n-au încetat ei bine cu vestirea și s-a ivit în pragul porții din fața noastră o femeie cu lumina-rea aprinsă.

Așa am umblat ziua întreagă. Înaintea noastră copiii strigau cu glas cristalin: „Kirieleisa, Kirieleisa”!, iar cu noi credincioase care duceau lumina-rea aprinsă, că doar așa se cuvîna, spuneau ele, să mergem cu „lumina lui Hristos”.

Înainte de a ne despărți le-am spus copiilor: Știți voi ce înseamnă cuvintele: „Kirieleisa”. Ele înseamnă „Doamne miluiește-ne”, deoarece așa se tilcuiesc după grecește cuvintele: „Kirie eleison”.

„Noi le spunem „Kirieleisa”, zice unul, fiindcă sună mai tare”.

Așa s-a încheiat ziua aceea, în care nici frîgul, nici oboseala nu au putut învinge bucuria de a afla acest mărgăritar străbun. Iată cum „Kirie eleison”, adică „Doamne miluiește-ne”, scos de la strană din gura celor mari la 1900 prin poruncă de la Blaj, a continuat să rămînă în gura pruncilor. Iată cum mărgăritarul de mare preț nu a putut fi îngropat și uitat pentru totdeauna.

Intorcîndu-mă din misiune și istorisindu-i acest fapt I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan, de pururea pomenire, mi-a spus: „Acesta e un obicei străvechiu, pe care îl avem și prin părțile Năsăudului, de pe vremea lui Petru Rareș. Este un obicei care mărturisește prin el însuși că una am fost și una vom fi, cît va fi lumea”.

Preot VASILE COMAN

Idoli și icoane în Vechiul Testament

Idolul este statuia unei false zeiță, pe care oamenii o adoră. Idolatria este onoarea dată unui idol. Despre idoli și idolatrie se vorbește mult în Vechiul Testament. Un astfel de idol este vițelul de aur. Acest vițel a fost construit din lemn și îmbrăcat în aur. Aurul a provenit din cerceii femeilor. Vițelul este chipul forței fizice. El închipuia pe Dumnezeu, suprema forță. Cultul vițelilor era cunoscut egiptenilor, unde bou Apis era animal sfînt. În jurul lui ședeau adoratorii, mincau și se veseleau.

Inchinătorii la vițel sint trași la răspundere și pedepsiți. Moise șfarmă vițelul iar adoratorii lui sint nevoiți să bea apă amestecată cu rămășițele (cenușa) căzute din sfărîmarea idolului.

Cultul vițelului a dăinuit peste 1000 de ani în sinul lui Israil. Cît de mare a fost această cădere rezultă din atitudinea prorocilor luată față de regele Ieroboam care tolera cultul: „Tu rege, ai făcut mai mult rău decît toți cei care au fost înainte de tine, că ți-ai făcut ție alți dumnezei, turnați” (I Reg. 14, 9).

Un alt idol este chipul cioplit al lui Micha. Il descrie cartea Judecătorilor (17, 3—5). Micha a făcut două chipuri cioplite, unul din lemn și altul din metal. Se pare că aceste chipuri au fost adorate ca zei.

Un prilej de idolatrie a fost și șarpele de aramă. Multă vreme șarpelui i s-au adus onoruri, pînă ce regele Hishia distruge șarpele de aramă pentru a nu mai fi obiect de cult (II Reg. 18, 4).

Adorat fu apoi idolul Baal, întilnit în Vechiul Testament sub diferite numiri: Baal-Peor, Baal Berit, Baal Zebub, apoi Dagon, Astarta, Tamuz, Adonis, Marduc, Nabu, pasărea Ibis, bou Apis, palmierul, nufărul, ș. a.

Isaia, semnalînd pericolul idolatriei, spunea că lui Dumnezeu i se cuvîna cea mai înaltă onoare și adorație. Nu se cuvîna nici o servire idolului. Dumnezeu e sfînt și zelos, Domnul nu tolerează o tulburare a demnității sale prin a da forme divine unor lucruri sau ființe și a cobori pe Dumnezeu între micile sale făpturi.

Profețul tună și fulgeră împotriva celor „care jertfesc în grădini și pe lespezi tămîia celor ce nu sint” (65, 3).

Tocmai pentru îndeletnicirea cu idolatria Isaia simțea îndatorirea să vestească prăbușirea marelui imperiu babilonean: „Pogoară-te și șezi în țărînă, fecioară, fiica Babilonului, stai pe pămînt fără tron, fiică a haldeilor, căci nu te va mai numi pe tine gingașe. Stai tăcută și șezi mai la întuneric, fiica haldeilor, nimeni nu te va mai chema pe tine stăpîna împărățiilor. Înțelepciunea ta te-a amăgit ... păstrează pentru tine idolii tăi...” (Isaia 47, 1—5).

Fabricarea de obiecte cu scopul de a fi puse în serviciul cultului, în special pentru a se înfățișa prin ele divinitatea, o interzice categoric porunca a doua: „Să nu-ți faci chip cioplit și nici un fel de asemănare cu cele ce sint în cer sus, sau pe pămînt jos, sau în apele de sub pămînt. Să nu te închini lor, nici să slujești lor, căci eu Domnul Dumnezeuul tău, sint Dumnezeuul rîvnitor, care pedepsesc păcatele părinților care mă urăsc pe mine, în copiii lor, pînă la al treilea și al patrulea neam și mă îndur pînă la al miilea neam, către cei care mă iubesc și păzesc poruncile mele” (Exod. 20, 4—5).

„Chipul cioplit” de aici e din lemn, piatră sau metal. „Asemănarea” se referă la picturi sau sculpturi, ca obiecte de închinare. „Cele de sus” sint stelele, soarele, luna, tunetul, fulgerul; „Cele

de jos” sint animalele și omul sau lucruri neînsușite; „Cele de sub apă” sint viețuitoarele apelor, peștii, ș. a.

Legiuitorul pleacă de la cazuri cunoscute. În Egipt exista un cult al soarelui. Ra era zeul soare; exista un cult al păsărilor, pasărea Ibis fiind considerată sfîntă; la filistenii era zeul Dagon, închipuit printr-un om-pește; iar crocodilul era pentru cei din Egipt animal sfînt. Toate aceste idolatrii sint o încălcare a poruncii. Porunca nu oprește propășirea în artă. Se îngăduie chipurile cioplite ca obiecte decorative, se interzice numai cioplirea lor cu scopul precis de a fi adorate. Dumnezeu e duh și nu poate fi reprezentat și asemănat nici măcar cu omul, cu atît mai puțin cu ființe necuvîntătoare sau cu lucruri neînsușite.

Sub „chip cioplit” porunca a doua înțelege asemănări fabricate din piatră, marmoră, aur sau lemn. De ex. vițelul de aur, care ar reprezenta pe Dumnezeu, o fecioară de marmoră care ar reprezenta o zeiță, cărora li s-ar aduce închinare.

Porunca a doua pune în vedere omului că se pedepsește credința în ficțiuni (nimicnucii). Nu numai cei direcți vinovați ci și urmașii lor, rudeniile vor fi pedepsiți. „Al patrulea neam” sint strănepoții; „al miilea neam” sint urmașii îndepărtați. Pedepsirea ca și răsplata se înțelege aici în ordinea fizică și nu morală, adică pămîntească și nu eternă, în sensul că Dumnezeu în baza însușirilor sale, a dreptății divine, nu poate lăsa nerăsplătită făpta.

Dacă idoli sint osîndiți și închinarea la idoli este pedepsită, în schimb Dumnezeu însuși poruncește să se facă icoane sfînte. Moise face icoane și chipuri în biserică (în Cortul Sfînt), după cum citim la Ieșire 25, 18; 26, 1; 36, 9; 37, 6—9 ș. a. Tot așa Solomon împodobește pereții bisericii (templului) din Ierusalim cu chipuri de heruvimi (III Imp. 6, 28), chipuri de heruvimi pune și la ușile sfînte (III Imp. 6, 31). Templul întreg și icoanele sint numite sfînte. Mintuitorul intrînd în templul din Ierusalim găsește acolo icoanele și nu le combate, dovadă că le-a găsit folositoare. Ceea ce n-a mai aflat necesar din Vechiul Testament a înlăturat, așa b. o. jertfele animalelor și legea talionului (a dintelui pentru dinte).

El oprește închinarea la idoli, pentru că:

1. idolul înlocuiește pe Dumnezeu cu zei închipuiți, cu chipuri de animale, de oameni, ș. a.;
2. idolul este închinare la demoni, nu la Dumnezeu.

El nu oprește cinstirea icoanelor, pentru că:

1. icoana nu înlocuiește pe Dumnezeu cu închipuirii ale minții omenești, cu animale și alte făpturi, ci icoana este aducere aminte a formei în care s-au arătat nouă Dumnezeu, îngerii, sfinții;
2. icoana ne înalță cu gîndul la Dumnezeu, la îngeri, la sfinți și prin ea ne închinăm lui Dumnezeu și cinstim pe îngeri și pe sfinți.

În templul Vechiului Testament s-au pus numai icoane de heruvimi, pentru că în Vechiul Testament nu s-a arătat Dumnezeu în chip văzut, ci numai heruvimii s-au arătat sub formă, în care au fost pictați în templu. În bisericile noastre avem icoana Mintuitorului, pentru că El a avut chip de om și icoana aceasta ne înalță sufletul la Mintuitorul. Tot așa au trăit în trup omenesc și Fecioara Maria și Sf. Apostoli și ceilalți sfinți. De aceea avem icoanele lor, chipul lor cel trupesc, ca și cînd i-am vedea de față, și prin aceste icoane ne ridicăm cu mintea pînă la ei. Noi nu

(Continuare în pag. 4-a)

Meditație înainte de Sf. Impărtășanie Pe locul vechii biserici

Sărmanul meu suflet te cheamă, ...te așteaptă. Vino și fă-ți jericit.

Dă-mi Iisuse, sfântul tău trup, pe care l-ai zămislit în pîntecele Preacuratei Fecioare în chip minunat Sf. Duh; acel trup care pentru mine s-a istovit în muncă, pentru mine a suferit atît de mult și a murit.

Dă-mi Iisuse și sfântul tău sînge, pe care în grădina Ghetsimani l-ai stors din sfântul tău Trup tristea și groaza morții și pe care l-ai dat pentru mine din iubire nemărginită.

Dă-mi și sfântul tău suflet, care a fost față de mine cu atîta grijă, luare aminte și care pentru mine a răbdat atîta îngrijorare și atîta groază. Impărtășește-mă și din puterea Dumnezeirii Tale, care din veșnicie m-a iubit nesfîrșit; care a creat sufletul meu după chipul Său; care mi-a împodobit sufletul cu harul Său sfințitor.

Așa-i Iisuse, că în sfînta cuminecătură mi te dăruiești întreg mie!

prin urmare și la mine și îmi adă mintuirea, pentru că și eu sint fiul Tău. Adă-ți aminte de femeia cananiancă! Eu sint cu mult mai nefericit decît ea! Vino eliberează-mă de ispitele diavolului. Ți-ai uitat de Maria Magdalena? Dacă am păcătuit și eu ca și ea și mie îmi pare rău ca și ei. Vino, iartă-mi și mie mult, pentru că și eu te iubesc foarte mult! Și Ioan! Da și eu ași dori să fiu prietenul bun al Tău. Vino, îngăduie-mi să mă odihnesc, ca și el, pe pieptul tău! Îți amintești de femeile evlavioase? Și eu sint între ele; îngăduie-mi să te îmbalsamez cu miremele părerii de rău, evlaviei și iubirii mele. Îți amintești de cei doi învățăcei ai tăi, cari mergeau spre Emaus? Atunci, primește și invitarea mea: „Stăpine, rămii cu noi, căci se însărează”... Vino, intră la mine și te odihnește în sălașul inimei mele; și dacă și pentru mine ai frînt pîinea, îngăduie-mi să te cunosc cine ești Tu!

Iisuse, te rog vino! Vină intră în casa sufletului meu.

Vino Iisuse, fă-ți sălaș în mine! Eu ași vrea să te înconjoar cu căldura virtuților, dacă cu altceva nu, cel puțin cu dorul fierbinte ca să te iubesc. Toată viața mea vreau să ți-o dau Ție, inima mea să fie un potir de iubire pentru Tine!

*

Vino dar Stăpînul meu! Știu, că am multe de a-Ți spune, pentru atîtea am de a-Ți cere iertare, trebuie să implor atît de multe haruri, trebuie să destănuiesc înaintea Ta atîtea îngrijorări și suferințe.

Cel puțin un scurt timp trebuie să odihnesc la Tine. Tu cel puțin mă înțelege, mă compătimești și mă iubești.

Vino Iisuse! Ți-am jăgăduit, că îți voi găsi loc bun în inima mea, nu vreau să mai găsești păcat în ea. Cu toate că inima mea este goală, părăsită, ca și staulul din Betleem, dar Tu o poți umplea cu Tine însuși.

Voi ruga pe ingeri să-ți cînte imne de slavă; apoi te voi îmbrăși cu toată dragostea mea și te voi încălzi cu focul sfînt al adorării mele.

Vino Iisuse! Amintește-ți de Zahau cel mic de stat! Vezi, eu sint mai ticălos, decît el, vino

tului meu. Dă-mi harul acesta, ca să mor în aceea zi, în care te-am primit în mine prin sfînta cuminecătură. Preamărit să fii Iisuse, pentru toate darurile Tale!

Pr. NICOLAE DEAC

Idoli și icoane în Vechiul Testament

(Urmare din pag. 3)

ne închinăm lemnului sau vopselei, ci Mintuito-
rului, Maicii Domnului și sfinților, pe care-i cin-
stim. Așa cum mama sărută fotografia fiului ei,
cu inima îmbrășișind pe acest fiu plecat departe,
așa și credinciosul sărută icoana Mintuito-
rului și a sfinților, ce sălășluiesc în ceruri.

Vechiul Testament face deosebire clară între
idoli și icoane. Pe idoli îi osindește, icoanele le
socotește sfînte. Azi idoli nu mai sint între creș-
tini. Iar icoanele le cinstim, cinstind astfel pe
Fiul lui Dumnezeu intrupat și pe sfinții Lui. Să
nu amestecăm dar, ceea ce Dumnezeu a deosebit:
icoana nu e idol, ci e ceva sfințit, care ne pune
în legătură cu Dumnezeu și cu sfinții Lui.

N. NEAGA

În Riușor (Făgăraș) sint urme despre bi-
serica veche din veacul al XVI și XVII-lea care,
conform cărților jundure și spuselor oamenilor
bătrîni, era înălțată peste vale, pe deal (acum
grădina Ana Fercut). Peste drum de la locul fos-
tei biserici era locuința protopopului, care, im-
preună cu cei doi preoți din Riușor, deservea sa-
tele din împrejurime pînă la Hirseni. La sfîr-
șitul veacului al XVII-lea (1698), după ridicarea
bisericii de sus (pe spesele unei credincioase din
Cîmpulung-Muscel) și declararea ei ca biserică
greco-catolică, biserica veche de lemn de peste
vale a rămas pentru credincioșii ortodocși mai
departe Casa lui Dumnezeu și poarta cerului
(Fac. 28, 17).

Pentru a sili pe credincioșii ortodocși de a
cerceta biserica de sus, greco-catolică, stăpînirea
habsburgică de atunci a dispus desfacerea bise-
ricii vechi de peste vale și construirea din mate-
rialul ei a școlii confesionale lingă biserica de
sus.

Credincioșii vechi ortodocși, deși au rămas
peste 50 de ani fără locașul de cult, n-au cedat
apăsării stăpînirii habsburgice. Astfel în anul
1759 și-au ridicat o biserică și mai frumoasă, bi-
serica de jos, care a fost sfințită de episcopul
Dionisie Novacovici. Spre a cinsti locul istoric
al bisericii vechi de peste vale, credincioșii din
Riușor au ridicat o cruce frumoasă, ca semn de
amintire pentru vecie (Is. Navi 4, 7), care a fost
sfințită anul acesta în prima zi de Rusalii.

Sfînta Cruce de pe locul bisericii vechi stră-
moșești de peste vale din Riușor va fi pentru toți
credincioșii reveniți și vechi ortodocși un îndemn
de a-și înălța gîndul la Dumnezeul păcii, la întă-
rirea unității bisericești, acum cînd se împlinesc
zece ani de la unirea celor două Biserici din
Ardeal.

Pr. DARIE CIOBANU

Sfînta Liturghie

Așa grăiește Domnul Slavei
În glasul Sfîntei Liturghii:
Deși m-am înălțat la ceruri,
Eu nu vă las orfani copii.

În fiecare Liturghie
Eu iarăși mă cobor la voi
Din nou e coasta mea străpunsă
Și-mi curge sîngele șiroi.

Deschideți inimile voastre
Căci vreau în voi să locuiesc,
Să vă împac din nou cu Tatăl
Și de păcat să vă feresc.

Mă răstignesc mereu pe Cruce
În umbra Sfîntului Altar,
Primiți-mi Sîngele și Trupul
Să nu viu iarăși în zadar.

Eu vreau în voi să fiu deapururi,
Deschideți nu mai amînați,
Primiți-mă creștini cu toții
Și Pacea Mea o să aflați.

Și din Potirul Cinei Mele
Gustați iubirii mei cu dor.
Eu vreau în voi să fiu deapururi
Să fiu viața tuturor.

În orișicare fărâmiță,
Pe care-n taină o primiți,
Sint Eu întreg cu toată Slava
Și-aștept spre Mine să veniți.

A. IFTIMIE